

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGTELENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben: Előfizetési ár vidékre:
Egész évre... 12.- kor. Évf. sz. v. re... 18.- kor.
Félévre... 6.- kor. Fél. évre... 9.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér. Egyes szám ára 6 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.
Lapkiadó:
NOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Darabos-utcza 7. szám alatt.
: : Telefon 412. szám. : :

Halaszthatatlan reformok.

Debrecen, február 5.

Iskolát a népek! Az állam nagy bölcsen gondoskodott ugyan a tankötelezettség általánosságáról, de nem gondoskodott arról, hogy a törvény végrehajtható is legyen, vagyis nem gondoskodott kellő számu iskoláról. Egy félmillió gyermek számára nincsen iskola. Egy közeli év statisztikája szerint a 3.125.000 tanköteles gyermek közül nem iratkozott be, — mert nem volt iskola — 655.000 gyermek. Az összes iskolákba járt 2.462.000 tanuló, egy-egy iskolára tehát esett 149 tanuló. Ami oly óriási elmaradottság és oly foku kulturbaj, melyet csak akkor foghatunk fel, ha a mi statisztikánkat összehasonlítjuk a külföldi államokéval. Így amíg nálunk egy iskolára 149 tanuló esik, Finnországban csak 41, Olaszországban 62, Franciaországban 64, Bulgáriában 112.

Meg kell szabadítani az iskolákat a politikai és felekezeti befolyásoktól, hogy legyen az tisztán a népművelés temploma.

Államosítani kell a rettenetes közegészségügyi szolgálatot, társadalmi és szociális eszközökkel kell gyógyítani az országos köznyomort, mert a statisztikai adatok megdöbbentő színekben tüntetik fel az ország közegészségügyi viszonyait s az az elszomorító, s azért van sürgős beavatkozásra szükség, mert a halandóság

sokszorososan pusztít épp a szegény nép között, a nyomortanyákon.

A sivatag kulturájú Oroszországot kivéve, nincs állam Európában, ahol akkora volna az egy éven aluli gyermekhalandóság, mint nálunk.

Meg kell találni azokat az egészségügyi módszereket, amelyek megtanítják élni a tömegembert. Okos, szociális tudnivalókról kell felvilágosítani a fogékony gyermek lelkét, oly ismeretekkel kell áttölteni, melyekből megérti, hogy miképp lakjék, ruházkodjék s hogy hogy kimélje életét. Magyarország a legtüdővészesebb ország az egész földön, ahol 100.000 lakosra 584 tüdővészben elhunyt esik a lakásviszonyok miatt főképp. A művelődés és kultúra leszallítja a tömegnyomort és halandóságot, mert megtanítja okszerű és gyakorlati védekezésre a tömegeket.

A kórház-ügy nyomoruságos voltát eléggé igazolja az, hogy negyvenezren felül vannak hüllyék, örültek, közveszélyes elmezavarodottak az országban kórházi ápolás nélkül.

Reformra szorul az igazságügy, mely ma a szegény emebr részéről hozzáférhetetlen a rendkívüli ügyvédképviseleti költségek miatt. Jogállamok mintájára szervezendők volnának a polgári perekhez is a közzéadói állások, vagy pedig a közigazgatást kellene e tekintetben sokkal tágabb autonómiával ruházni fel s ki kellene terjeszteni jogkörét különösen a munkás, a kisbirtokos, kőiparos és kiskereskedő szociális ténykedéseiből előforduló meghatározott értékű jogviták eldöntésére.

Csakhoggy előbb maga a közigazgatás is komoly és radikális megszerzésre szorul s hogy az egységes, nagy, centrálisan igazgatott, vidéki kiskirályok, vármegyei és törvényhatóság városi khánok és csingiskhánok pressziója alól kivelt modern állami közigazgatás, junktimbar oldva meg a választói törvényekkel, a legtökéletesebb, a legeggyenesebb, leggyorsabb, legolcsóbb, legtisztább adminisztrációvá volna kiképezhető, az bizonyítható tény.

Nem e cikk keretébe tartozik e kérdés megfejtése és megokolása s tisztán csak azért térünk ki reá nagy vonásokban, mert a közigazgatás rendezésének ügye, erősen belejátszik a jövő politikai életbe s e kérdéssel foglalkozni kell, mert a közigazgatás az egész vonalon beteg. Ne tessék félni attól, a centrális állami közigazgatástól, mert nem is olyan veszedelmes az a municipiális érdekre, feltéve azonban, hogy a tisztviselőinek megadjuk az anyagi és erkölcsi függetlenséget. A ma közigazgatásának tisztikara nem független. Gyalázatosan van fizetve, szinte évtizedek óta egy a fizetése, s az a szerény, külön állami dotáció, melyben most részesedik, még mindig aránytalan a horribilisen megdrágult megélhetési viszonyok között s a rosszul fizetett, az utolsó segéd- és anyakönyvvezetőnél is gyatrább anyagi helyzetben élő nyomorult gépember, energiátlan és korrupszóra hajlandó.

Biztosítsuk csak annak a kellően kvalifikált, tisztességes s legalább is az állami mére-

A BÚNJEL.

Irta: Lázár István.

A gyermekek siránkoztak. Kenyeret kértek. Reggel óta nem ettek semmit. A két nagyobb gyermek méla szemekkel bámult a pislogó mecsetbe. Ők még valahogy megértették, hogy mi az a «nincs», szomorú beletörődéssel vártak, de a kisebbek hangos siránkozással sürgették a kenyeret. Özvegy Kernyóné pedig ott tőpöngött az asztal mellett. Azon gondolkodott, hogyan merjen átmenni a fűszereshoz, hiszen két koronával tartozik neki! De a gyermekek sírlak és ő fölkelet. Kopott nagykendőjét magára terítette és átvánszorgott a boltba.

— No, mi kell, Kernyóné asszony? — dörmögött a fűszeres és szuró tekintetű vetett az asszonyra.

- Egy kiló kenyeret kérem szépen...
- Hozott-e pénzt?
- Nem, de...
- Akkor nincs kenyér! Két koronával tartozik. Nem hitelezhetek annyit, nem akarom becsukni a oblot.
- Megfizetem, nagyságos ur...
- Mikor?
- Holnap talán, vagy amint lesz...

— Nem adok! — felelte kurtán és elfordult az asszonytól.

Özvegy Kernyóné mintha sziven szurtak volna. Szemét előntötte a könny és forgott vele a bolt. Nem látott semmit, csak a fűszeres könnyörteien arcát és a ropogós, friss kenyeret, melyek mosolyogva sorakoztak a pudlin. Ott állt megszünygölve, megrozkadva és várt.

A fűszeres rászólt:

— Mit vár? (Nem adok...)

Kitámolygott a bolt elé és nyöszörgő sírással dült a ház falának. Könyei koppanva hulltak a földre, és a jég felolvadt... csak a boltos szive nem légyult meg... Hideg, metsző szél süvített végig az utcán és belekapaszkodott a nagykendőbe, rázta, tépte s Kernyóné magához tért. Vörös-csikos zsebkendőjével megtörölte arcát és megindult. Hová? Ő maga sem tudta. Csak ment, ment...

Sűrű párázat szakadt fel a földből és a külvárosra homály borult. Süket csend ereszkedett alá és özvegy Kernyóné lehajtott fejjel, dideregve ballagott tova. A sikátorok egymásután maradoztak s egyszer csak künn találta magát a mezőszélen, hol a majorosok udvarai terültek el.

De itt sem állott meg. Csak ment, ment...

Osont, mint egy imbolygó ányék. Nekivágott a mezőnek és térdig süppedt a hóba. Egy pillanatra elveszett az éjszakában, aztán föltűnt, mint egy alakatlan fekete föld. Megálott, szétmézett és egy deszkakentéshez lapult.

Betekintett az udvarra, melynek elejéből a ház úgy meredt rá, mint valami fekete rém. Megdöbrent és elakart szaladni, de mégis ott maradt, mert úgy látta, hogy ahz istálló, a félszer, a tyukól integet:

— Gyere, gyere, ne félj a háztól!... A gazda alszik...

Óvatosan, nesztelenül átmászott a kentésen. Leguggolt és négykézláb mászott a tyukólig. Szive úgy zakatolt, mint a pöröly az úton; a vér táncolt az agyán, szemei égve kémleltek a sötétséget. Senki... Mászott, bukdácsolt a hóban s egyszer csak a tyukól retszére tette a kezét.

A tyukólon nem volt lakat. Egy kihagyezett fadarab volt az ütköző-vasban. Megfogta és akarta huzni, de az a fadarab oly nehéz volt, mintha százmázsás lett volna.

Arca sirásra torzult. Valami halk, elkényeszeredett nyöszörgés tört fel a torkából. Szemeiben vérvörös fényvel lobbant fel a félelem. Tovaj! Megfogyják... De éhes kicsinyeire gon-

**Aki tisztán szeret járni!
Aki bál ruháját tisztí-
tatni óhajtja!**

Telefon 839.

keresse fel

WACHA

gőzmosó és
vegytisztító
gyárát,

hol úgy férj, mint női ruhákat legszebben tisztítanak.
Főzlet Simonty-u. 55. Fiók Széchenyi-u. 6. Varga-u. 53.

Telefon 840

tekkel dotált közigazgatási tisztviselőnek vagyoni helyzete rendezettségére mellé a politikai, az államhatalomtól való függetlenségét is — azonban nem lesz olyan hajmeresztően féltelmes az állami közigazgatás. Modern képzettségű, az egyéni tisztességükre és karakterükre féltékeny jogászlemez tódulni fognak a megfelelő kenyér után s miután megszűnik az államtól való függési viszonya, lesz erélye, bátorsága, tekintélye tudása, műveltsége, hogy határozatait, tisztí rendelkezéseit a jog, törvény és igazság szellemében hozza meg.

Változtatások a véderőjavaslaton.

Megpuhult Khuen.

Gróf Khuen-Hédervány Károly miniszterelnök vasárnap reggel hét órakor Bécsbe érkezett. Kiséretében Drasche-Lázár Alfréd miniszteri titkári és Marsovszky Ivor miniszteri fogalmazó volt. A miniszterelnök a délelőtti a magyar miniszteriumban levő szállásán töltötte, ahol az éjszakai utazás fáradalmait pihente ki. Később a budapesti reggeli jelentést vette át, később Skerlecz Iván miniszteri tanácsost, a kabinetiroda magyar osztályának vezetőjét fogadta, aki közölte vele, hogy ő felsége délután félkettőkor fogadja kihallgatáson Schönbrunnban. Ezután Thallóczy Lajos, a közös pénzügyminiszteriumnak osztályfőnöke jelent meg a miniszterelnökkel

Thallóczy megjelenését a miniszterelnöknek úgy magyarázták, hogy bizonyára megint valami nevezetes közjogi deklaráció készül. Valóban a dolog úgy áll, hogy nem is egy, hanem két nagy vitás kérdés előtte függ attól, sikerül-e alkalmas formulát találni. Az egyik a véderőjavaslat harmadik szakasza, melyben a kettős monarchia jelenlegi meghatározásának megváltoztatását követeli az ellenzék. A másik a címer- és jelvénykérdés, melynek rendezése mint a kilenes bizottság programjának utolsó, eddig végére nem hajtott pontja, most szintén bekezdést jelent. Thallóczy, mint a boszniai ügyeket irtéző miniszterium politikai osztályfőnöke és a király meghagyásából három évvel ezelőtt a címer- és jelvénykérdés megoldására a közös miniszteriumok tagjaiból alakított vegyes bizott-

ság elnöke szólhat hozzá. Ez a bizottság akkoriban egész sereget tervezetet dolgozott ki, alkalmas megoldást azonban akkor nem találtak.

Különbözik úgy ennek, mint a béketárgyalások során felmerült más kérdéseknek az előtte előtt Khuen gróf miniszterelnök kénytelen lesz más tényezőkkal is megállapodásokat létesíteni. Ezért valószínűleg nem két, hanem esetleg három napot fog ezuttal Bécsben tölteni.

Általában — mint biztos forrásból halljuk — úgy áll a dolog, hogy Khuen gróf eddig az ellenzéki vezérekkel sem megállapodást nem kötött, sem pedig ígéreteket nem tett. A miniszterelnök csupán arra szorítkozott, hogy lehetőleg részletesen és behatóan tájékoztassa magát az ellenzéki pártok követeléseiről s az elhangzott óhajításokat ad referendum vette. Így képpen sikerült elérnie, hogy az ellenzéki pártok a lehető legprecízebb formába foglalt bekezdéseinek birtokába jutott. E feltételek egy része — az Apponyi-féle javaslatok — terjedelmes aide memoire formájában írásba is van már foglalva.

Hogy Khuen gróf bécsi utjának a célja — a hozzájárulás megszerzése a feltételekhez — nem lesz könnyen kiviható, arra már vasárnap utalt a bécsi sajtó feltűnő és egyértelmű ábráskodása a magyar követelések ellen. Sajnos, tíz éves tapasztalat tanítja, hogy ilyenkor nemcsak az újságok, hanem az illetékes bécsi körök is ilyenformán beszélnek.

A magyar kormány körében azt hangoztatják, hogy ha Khuen gróf biztosítékot nyújthat Bécsben arra nézve, hogy az ő javaslataival a béke Magyarországon helyre lesz állítható, akkor a legilletékesebb tényező döntő szót fog kimondani. Mert a béke — ez a legfelsőbb hely véleménye — minden áldozatot megér.

Khuen gróf dében rövid sétát tett, azután kihajtott Schönbrunnba. Az audiencia félkettőkor kezdődött. Három óra lett, mire Khuen gróf elhagyta a király dolgozószobáját. A Magyar Házba hajtatott vissza, ahol először Hazai Samu honvédelmi miniszter kereste fel. Khuen gróf az audiencia eredményét ismertette meg Hazaival. A félóra tanácskozás után a miniszterelnök lakosztályába vonult vissza és átöltözött.

A miniszterelnök vasárnap este titkárával elment a Karl-Theaterbe, ahol az «Eva» előadását nézte meg. Szemeinek sikeres megoperálása óta ezuttal először volt a színházban.

Diplomát a pincéreknek.

V Vendéglős-szövetség mozgalma.

A fővárosi és a vidéki vendéglősöknek már régi panasza az, hogy a vendéglői személyzet nem áll azon a nívón, amelyre a magyar vendéglőipar. A Magyar Vendéglősök Országos Szövetségének tanácsügyi szakosztálya Palkovics E. elnök indítványára már az ősszel elhatározta, hogy a jövőben csak oly ifjakat vegyenek föl, vendéglősinasnak, akik a középiskola négy osztályát elvégezték. A nagygyűlés elvben hozzájárult a nagyfontosságú és nagyhorderejű indítványhoz és utasította a szakosztályt, hogy a kérdést tanulmányozza, s a legközelebbi nagygyűlésen tegyen jelentést.

A Magyar Vendéglősök Országos Szövetségének tanácsügyi szakosztálya Budapesten most Palkovics Ede elnöklésével újra ülést tartott, a vendéglősinas-képzés reformját célzó indítvány tárgyában.

A mostani értekezleten, amelyre a vidéki ipartársulatok elnökei és a szakiskolák igazgatói voltak meghíva, megjelentek: Debrecen, Szeged, Győr, Pécs kiküldöttei és a szakosztály budapesti tagjai.

Walter Károly igazgató volt az előadó. — Fejtegette az indítvány nagy jelentőségét, rámutatott az indítvány szükségességére s ajánlotta annak elfogadását. A jelen voltak hozzászólása után az indítványt egyhangulag elfogadták és az indokolás megszerkesztésével, valamint az őszi nagygyűlésen teendő betervezésével Walter Károly igazgatót bízták meg.

Palkovics Ede a Szövetség elnöke így nyilatkozott a mozgalomról:

— A mozgalomnak célja az, hogy jobb alkalmazottakat kapjunk. Ehhez első feltétel az, hogy a tanoncok legalább négy középiskolát végezzenek. Eddig bizony nagyon silány volt és alacsony nívó az az anyag, amely rendelkezésünkre állott. Minden téren előhaladás van: iparban, kereskedelemben, tehát mi sem maradhatunk hátra. Reméljük, hogy a nagygyűlés egyhangulag hozzájárul határozatunkhoz.

Kommer Ferenc alelnök pedig ezeket mondta:

— Azért küzdünk már évek óta, hogy a vendéglői személyzet nívóját emeljük. Legjobban szeretnénk, ha ennek az iparágak gyakorlása is képesítéshez lenne kötve. Ha törvény-

dot; halvány, könnyes arcukat látta... és a leg-erősebb lakat is engedett volna! A fadarab kihullt a teteszől és özvegy Kernyóné benyult a ketrebe.

Ott bent ijedt csipogás támadt. A felidrt tyukok a sarokba menekültek. A kakas a kezére ugrott és csőrét a husába vágta. Egy pillanat... és kiemelte a legkövérebb tyukot, aztán az ajtót hirtelen betette és lelapult.

A csipogás elült. A tyukok ismét álomba merültek. Özvegy Kernyóné pedig rettegve tekintett a ház felé, mely borzasztó fekete óriássá nőtt és mintha feléje szaladt volna... Lelapult még jobban és várt. És az a pár másodperc oly hosszú volt, mint egy esztendő. Sűrű, nehéz izzadság borította el a homlokát és úgy érezte, hogy nem tud fölkelni.

De a tyuk megmozdult a kötényében és ez magához térítette. Főlemelkedett és roskadozó inakkal a kerítés felé sompolygott.

Hirtelen átvette magát és nekivágott a hórésznek. A szél felhőrdült és vonagló arcába főfelhőt vágott — a vádat: tolvaj! Lihegve rohant az út felé, rémült szemekkel nézvegetett hátra: mintha üldözne valaki! Senki... Mintha kiáltást hallott volna: tolvaj! Térdre bukott és hallgatódzott. Az ő lelkében sikoított az a hang: tolvaj, tolvaj... de éhező kicsinyeire gondolt smét, halovány arcukat látta... és fölállott. Lecsendesedve, lehülve lépett ki az országútra.

A sikátorok mint valami éhes torkok tátongtak feléje. De ő szorongó, boldog örömmel sietett hazafelé. Veszély nincs. Csak a sarok. Ott áll a rendőr, a «János bácsi», aki őt jól ismer, mert az mindenkit ismer és bizonyára megkérde, hogy merre járt, mi jót visz, mert nyájas ember és kíváncsi a szegényekhez igen

jószívű. Ő csak most ne kérdezné! Mit fog felelni? Hátha gyanút fog? És ott is áll a sarokon, mint a cövek. Mintha őt várná. A tyukot magához szorította és a rendőr mellett el akert suhanni.

De «János bácsi» észrevette és megszólalt: — No, honnan ilyen későn? Mi jót visz, Agnes hugom?

— Nini, a biztos ur, olyan hóvihar van, hogy alig látom...

— Vihar? Elült a szél és szép fehéren világít a hó... De mi jót visz Agnes hugom?

— A komámasszony nál voltam... Ma van a Ferikém születésnapja és ajándékot adott...

— Aztán mi az az ajándék? Sapka? Bunda? Csizma? Az való ilyen hidegben...

— eNm sapka, nem bunda, nem is csizma, hanem egy...

— No, micsoda?

— Egy tyuk... Azt mondta, Ferikének főzzenek jó vacsorát...

— No, jól van, Agnes hugom. A combját én is megenném...

Az asszony felmelegedett és tréfásan szólt oda:

— Jó lesz az Ferikének is... Jó éjszakát!

— Jó éjszakát, dörmögte a rendőr s mikor özvegy Kernyóné eltűnt a zsákutcában, lehajolt, nagy, szürke szeméit kimeresztette és szép csendesen megindult a nyomon a majortosházak felé...

Özvegy Kernyóné pedig repeső szívvvel nyitott be az ajtón. A két nagyobb gyermek még mindig a mécsbe bámult, a kisebbek pedig csöndesen siránkoztak. Amint megpillantották anyjukat leje futottak és kórusban kérték a kenyeret. Ruhájába kapaszkodtak és ráncigálták:

— Mit hozott? Mit hozott? Mutassa, mit hozott?!

Özvegy Kernyóné sorba csókolgatta őket és a tyukot a földre tette. A legnagyobb gyerek fölkiáltott:

— Hisz ez egy tyuk!

— Egy tyuk! — ismételte a gyermek-kar elbámulva és arcuk, melyen a nyomorúság bárázdákat szántott, mosolyra derült. A legnagyobb gyermek tovább firtatta:

— Aztán minek az a tyuk?

— Megesszük... — felelte özvegy Kernyóné megcsukló hangon és sárga-virágos fejkendőjét a szeméire huzta.

— Megesszük! — sivitotta a kar kitörő örömmel és nosza lett tánc. A szurtos anyuacsókák összelelkettek, csókoztak és paktumot kötöttek, hogy kié lesz a szánya, a melle, a zuzája, a nyaka és a combjait közmegegyezésel Pityukának szánták, mert ő a legkisebb. Hadd szopogassa! Derült kacagás verte fel a szomorú szobát, mialatt Kernyóné ünnepélyes előkészületeket tett, hogy a tyuknak a végső tisztességet megadja.

A vaskályhában fellobant a láng és a víz niemsokára zümmögni kezdett. Özvegy Kernyóné kést vett elő, félrefordult és a tyuk nyakát elnyisszentette. A vér láttára arca elhalványodott és a gyermekek is elkomorodtak, csak Pista sürgette könyörtelen szívvvel:

— Nekem a combját! Hamar a combját!

Hanem mikor tepsibe került a tyuk, eltűnt az anyák a gyermekek arcáról. Mosolyogva hallgatták, hogyan serceg a sütőben! Kellemes, orrcsiklandó illat csapott szét a szobában, megtöltötte minden zugát és a kis ártatlanok olyan mohó gyönyörrel élveztek. Néma áhitattal néz-

hozás után nem lehet a kérdést szabályozni munk. társadalmi uton akarjuk azt elérni.

Ennek első feltétele az, hogy a vendég-lőstanonc legalább négy középiskolát végezzék el.

Hogy a vendég-lős tanult és végzett ember legyen, ez nemcsak társadalmi érdek, hanem a közéletelés, és a közgazdasági élet fontos kérdése.

Természetesen egyelőre ez a tervünk nehezen lesz keresztülvihető, különösen pedig a vidéken. De hát mi megteszünk mindent a cél érdekében.

Továbbképző tanfolyamok felállítását is tervezünk, hogy ezzel is alkalmat nyújtsunk alkalmazottainknak a magasabb kiképzés lehetőségére.

M. Sz.

Alá megjárta a szövetkezettel.

Ha a budapesti ember valahol meglátja azt a két ominózus betűt: «M. Sz.» valami hirtelen nyílalással, fájdalmas felszisszenéssel kap a zsebéhez, mintha a tárcájában lévő ropogós bankóknak, csörgő, guruló, ezüstöknek és rezeképű krajcároknak egyszerre riadót fujtak volna, amittől megindul az egész és repül, gurul bele az «M. Sz.» kasszájába, feltartóztatlanul, visszahozhatatlanul.

Mert hát ez a két betű annyit jelent, hogy: «mint szövetkezet», már pedig a szövetkezeteknek ősi természetrajza, hogy a tőlük felvett összegek nem hogy fogynának, hanem törlesztés üdítő harmatseppjeitől, nőnek... nőnek — dagadnak... gigászi nagyra.

Vannak niavlelkű, pesszimista emberek, a kik ezt, a törlesztések dacára is történő törke és kamat és kamatos-kamat és kezelési illeték és nemtudommiacsodaemelkedéseket szimplán «uzsorának» hívják, pedig nem az, mert maga az uzoratorvény védi őket, amely az uzsora kritériumának meghatározásai középete odabiggyeszti: «kivételek a kereskedelmi ügyletek».

Es édes Istenem! Hát mi az, amit nem lehet, a «kereskedelmi ügylet» cégére alá rejteni?!

«Az alma nem esik messze a fájától», — mondja a példabeszéd, és ha az «M. Sz.» ilyen természetű ki vehetné rossz néven az uzorával való kacérkodást az apró mszektől.

tek a kályhára és hangtalan, álmélkodó örömmel várták a szárnyát, a mellét, a zuzáját, a nyakát, a combját... Amikor egy árnyék suhant az ablakra.

A rendőr volt.

Bekukucskált a vityilló ablakán, a szakadozott függöny melletti kicsiny résen. Arca komor volt, szeme szomorú, amint a jelenetet nézte. Haikán mormolta:

— Lopta hát. Lopta. Tudtam, hogy lopta. Egy sült tyúk, mint bünjel! Ilyen sem volt mostanában... Hadd lássuk, mi lesz most? Ráérek még egy kicsit...

Betűről lekesült éljenzés hallatszott. Özvegy Kerryóné a tyukot kiemelte a sütőből és az asztalra tette. A gyermekek odarohantak, a legnagyobb Pityukát öle kaptá, odavitte, hogy az is lásson valamit. Micsoda zsvaj volt! Köbentáncolták az asztalt és meghrsantak a hangok a kaotikus gomolyban:

— Nekem a szárnyát!

— Pityukáé a comb!

— Nekem a mellét!

— A nyakát!

— A zuzáját... — sivitották és özvegy Kerryóné a tyukot darabolni kezdte. Mikor készen volt vele, megszólalt fojtott, siket hangon:

— Most pedig előbb imádkozzatok. Hadd lássa a jó Isten — tegyétek össze kezeiteket szépen és mondjátok utánam...

Az ima megcsendült. Ünneppélyesen, lágyan nyílt. S míg imádkoztak, ragyogó szemük fölött a rózsapiros tyukon pihent. Odakünn pedig a rendőr is önkéntelenül összefogta nagy, vastag tenyerét s aztán egy nehéz sóhajtással tovább bandukolt az éjszakában...

Az eset úgy történt, hogy végre a tárgyra térjünk, hogy egy jámbor vidéki atyafinak dolgozott egy debreceni m. sz. szel. És megkezdődött a törke és kamat és kamatos-kamat és nemtudommiacsodának a törlesztése. Természetes, — hogy mire néhány év múlva a paraszt bejött Debrecenbe, hogy a törzsbetétkönyvre szerinte 30 koronát kifizesse, kitünt, hogy a derék adós még mindig legalább is annyival tartozik, mint amennyivel a kölcsön felvételekor tartozott.

Erre aztán kitört a parasztfól az indulat és elkeseredésében kiomlotta a nagyszót:

— Ez nem járja, ez uzsora!

Etől aztán az mszék dühbe gurult.

A parasztot kidobták. Szegény együgyű ember csak nem várta az m. szektől azt, hogy kezét csokoljanak neki, amiért megmondotta szemükbe az igazságot?!

SZÍNHÁZ.

Ma este A) bérletben:

CSITRI.

Színházi műsor:

Kedd: «Csitri». A) bérlet.

Szerdán: «Elvált asszony», operett. B) bérletben.

Csütörtök: «Laczkfi». Opera. C) bérlet.

Péntek: «Nők kedvence». Bohózat. A) bérlet.

Szombaton: «Nők kedvence», bohózat. B) bérlet.

Vasárnap: délután: Drótos tót, operett.

Vasárnap: este: «Gésák», operett.

CSITRI.

Bemutató előadás a debreceni színházban.

A «Csitri» amolyan francia vígjáték, amelyet Pierre Veber és Henri de Grosse cselekedtek. Mielőtt még egy szót is szólnánk a darabról, el kell ösmernünk, hogy Heltai Jenő nagyon szépen ültette át magyarrá. Sokkal szebben, mint ahogy azt a darab megérdemelné. Furcsa talán a kritika elején mindjárt a fordítással foglalkozni, hanem a «Csitri»-nek legértékesebb része mégis csak a fordítása és ezért ez esetben azt hisszük, hogy teljesen indokolt.

A Pierre Veber—Henri de Grosse cég a szokott francia vígjátéki sablon szerint működött. Hogy meglehetősen jól: azt el kell ösmernünk. De hogy sablon szerint — evvel megmagyaráztunk mindent. Pierre Veber és Henri de Grosse kitűnő mesteremberek. Ugy működnek, mint egy jó szabó, — vagy asztalos cég. Az egyik egyszerű széklábat, vagy nadrágot — a másik pompás asztalt, vagy kabátot tud csinálni.

Igy dolgozik ez a vígjátékíró cég is. Az egyikük a mesét, és ötleteket, a másik pedig a pontos és jó beállítását szállítja. Így aztán csak haladnak valamennyire. Hogy művészi szempontból mit ér a munkájuk arra nem nehéz felelni. De végre is ők nem tartják magukat művészeknek. És hogy jó mesteremberek — azt róluk készséggel előismerjük.

A «Csitri» értékéről többet igazán teljesen felesleges írni. Legfeljebb azt az ösmert tételt fejtegethetnénk, hogy mi a «művészi» munka drámaírás szempontból. Igaz, hogy nem mindig a művészetel megírt drámák az élvezhetőbbek. A publikumnak kell dráma — komoly és vig egyaránt — és ennek a szükségnek a kielégítésével szép pénz lehet keresni. Ezért érdemes a drámaírást nemcsak művészi, hanem üzleti szempontokból is cselekedni. Ezt teszi ki Pierre Veber és Henri de Grosse is. Ha nem is művészek, azért nem ítéhetjük el azt a cselekedetüket, hogy vígjátékot gyártanak: amikor csináltányaik sikerültek. Olyan szépen ki van dolgozva a «Csitri» is, akár csak egy szép kosztüm, vagy butordarab. És elvégre ez is «művészet».

A debreceni színház szép, összevágó előadásban mutatta be a «Csitri»-t. Zilahy Gyula művészete ünneppé avatta a bemutatást. — Nagyon tetszett a Bérczy Ernő játéka. Kitűnő alakítást produkáltak Deésy Alfréd és Kemény Lajos. Virányi Sándor még mindig nem tudott meggyőzni bennünket mélyebb...valitásaival. Szegény Békessyt pedig igazán sajnáljuk lehetetlen plebánoskért. Ugy látszik, hogy még nem lehet ilyen szerepeket sem bizni neki. Nagyon kedves volt Vajda Ilonka, Fabinyi Felicia azonban nem felel meg azoknak a követelményeknek, amelyek arra predesztinálnák, hogy a debreceni színház hősnője legyen — azt újból megállapíthatjuk. A többi szereplők igyekezete dicsegetet érdemel.

gény Békessyt pedig igazán sajnáljuk lehetetlen plebánoskért. Ugy látszik, hogy még nem lehet ilyen szerepeket sem bizni neki. Nagyon kedves volt Vajda Ilonka, Fabinyi Felicia azonban nem felel meg azoknak a követelményeknek, amelyek arra predesztinálnák, hogy a debreceni színház hősnője legyen — azt újból megállapíthatjuk. A többi szereplők igyekezete dicsegetet érdemel.

(—)

Elvált asszony. Hosszabb pihentetés után szedán az Elvált asszony operett kerül színpadra. A bájos operettben Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, Kassai Károly, Ligeti és Dési játszanak nagyobb szerepeket.

Nők kedvence. A társulat legközelebbi újdonsága a Nők kedvence című piros színű vígjáték lesz. Zilahy igazgató vezetésével meglelt javában folynak a próbák a mulattató újdonságból, melynek premier előadása pénteken lesz.

Gésák. Az operett irodalom egyik legnevesebb termékét eleveníti fel vasárnap a társulat énekes személyzete. A Gésák több évi pihentetés után kerül most a debreceni színház műsorára elsőrangú szereposztással. A pompás repriz előadásra nagy gondal készül a társulat.

Öreg ember és fiatal asszony.

A bünnös feleség és szeretője.

Szenzációs feljelentés érkezett tegnap a debreceni kir. ügyészséghez. Egy beteges férjnek szenvedéseiről van szó a feljelentésben, amelyet a csendőrök tettek egy asszony ellen.

Soós András debreceni gazdálkodó agglégényi életet élt sokáig. Mintegy két évvel ezelőtt összehozta a sors Soóst Boros Mária varróleánygyal, aki megtetszett az öregedő embernek. Nem nagy utánjárásba került Soósnak, hogy Boros Mária meghódítsa, mert a leány tudakozódott, hogy a leendő férj jó vagyoni viszonyok között van s így mihamar elhatározta magát arra, hogy feleségül megy hozzá.

A fiatal asszony és az ősz hajú férj egyideig a legjobb boldogságban éltek. A viszony azonban nemsokára elhidegült s a feleségről azt beszélték, hogy kikapós asszony. A plotyka nem volt alaptalan, mert Soósné egy Vida János nevű 16 éves, de azért jól megtermelt kocsi-legénybe szeretett bele s azzal belső viszonyt folytatott.

Soós, aki állandóan a Kisszepesen lakott, mit sem tudott felesége hűtlenségéről, mert az utóbbi időben állandóan betegeskedett. Az asszony a szerencsétlen embert folyton üldözte, úgy hogy élete kinszenvedés volt. A míg az asszony és a szeretője a legjobban éltek, addig a férj nem kapott tisztességes ellátást.

Soósné mindenáron meg akart szabadulni a nyugós férjtel s ezért pokoli tervet eszelt ki ellene. A betegét lassan akarta elpusztítani. Soós igen szerette a teát és ezt használta fel az asszony arra, hogy belekeverjen mérges anyagot az italába. A tea helyett dohánylevelet főzött a beteg férjnek, rum helyett pedig denaturált spirítust tett a teába. Heteken át a dohányleveles denaturált spirítusz iszonyu pusztítást vitt véghez Soós szervezetében. Pár nappal ezelőtt a szerencsétlen ember elméje megzavarodott s egy napon dühöngeni kezdett. Minthogy Soós öné és közveszélyes örült lett, beszállították a debreceni kórházba, ahol a megfigyelő osztályon helyezték el.

A dologról tudomást szerzett a csendőrség, amely kellő terhelő adatokat gyűjtött össze Soósné ellen s szombaton délután letartóztatta, a bünnös asszonyt beszállították a debreceni ügyészség fogházába szeretőjével, Vida Jánossal együtt. Az asszony tagadja tettét s tiltakozik az ellen, mintha Vidával viszonya lett volna. A fiatal parasztegény ellenben bevallotta, hogy a viszony fennállott közöttük, de hogy neki része lett volna a mérgezésben, tagadta. Vida ellen terhelő bizonyítékok nincsenek, ezért szabadon bocsították, Soósnet azonban előzetes vizsgálati fogságba helyezték.

A zálogházban.

(Történi egy zálogházban, pontosan éjfélikor, amikor tudvalevőleg élet költözik az életelen tárgyakra és megszólalnak.)

A bunda: (egy télikabáthoz, amely mellette még a fogason.) Na öcsém, mi újság odakint a nagyvilágban?

A télikabát (fáradtan): Mit tudom én... Olyan fáradt vagyok, hogy gondolkozni sem tudok... Tegnap léptem be ide, még nem pihenem ki magamat.

A bunda: Itt pihenhet... Maga helyett most már egy szép sárga cédula melegíti a gazdáját...

A télikabát: Bánom is én a gazdám... Tegye a cédulát a színházi ruhatarba.

A bunda (sóhaj): Színházi ruhatar... Borzongok, ha légmentes... Agyonlapítottak, összetörték, tűt szurtak belém, majd hirtelen nyakon ragadtak és dühvel húztak kifelé, körülöttem pedig pofonok csattantak vadul...

A télikabát: Utálatos... Majdnem olyan utálatos, mint a villamoson... Ott is megnyomorítottak, beszennyezték, egyszer pedig egy vadállat sebet pörkölt beémz egy égő szivarra!... Három hétig feküdtem betegen egy műtőben...

A bunda: És az a sok rosszszagu hideg előszoba... Vízitelti jártam a gazdám, aki mindenáron nőül akar. Rettenetes, hogy miket tapasztaltam. Egy helyen a nagyságos asszony kiszökött a szalonból és a cselédől izgatottan kért kölcsön pénzt, hogy cognacot lehessen a vendég számára hozni és amikor a leány nem adott, belőlem kotorták ki a villamsra szánt aprópénzt. Ezek a mai uriházak...

A télikabát: Nekem mondja... Hány uri kisasszony lopott belém levelet, hogy a gazdám otthon megtalálja. Ezek a mai erkölcsök!

A bunda: Hogy restelkedtem az uzsorások piszkos irodájában! Csaltam, hazudtam... Én hittem el az uzsorással, hogy a gazdám örökölni fog... Az uzsorás szinte simogatott a tekintetével és hatvan százalékra adott pénzt... A prémgallérom most is égnek áll, ha ezekre a dolgokra gondolok.

A télikabát: Igazságtalanság, hogy az emberekért nekünk kell szenvedni... A gazdám nem tudta kifizetni a házbért, a háziur nem őt sértette, hanem engem... Télikabátja az van — mondta — és olyan megvetéssel nézett rám, hogy szegyenemben leaptant egy gombom...

A bunda: Ismerem ezt az érzést... Nekem még sokkal különb bajaim voltak... Egy előkező vendéglő fogasan várakoztam a gazdámra, amikor lekasztott egy kabátot... Hogy én akkor micsoda helyekre kerültem... Lebujok, tollvajanyák, végre rendőrség... Szavamra mondom, sok egy subának, nem egy finom bundának.

A télikabát: Piszkos az élet, az bizonyos... Nem érdemes élni... Minket semmibe se vesznek...

A bunda: Itt aránylag jó dolga lesz. A télikabát (sóhaj): Ah, igen... Nyugalman azonban még sem lesz... Valakit kint hagytam az életben...

A bunda: Érttem... szerelem. A télikabát: Egy kedves, hófehér bálibelépőt ismerek. Művésznő, színpadon szerepel, de nem büszke... Egy percig sem tagadta, hogy észletre vették... Mi lesz most belőle! Istenem...

(A lelkek órája elmúlik, a két ruhadarab némán függ egymás mellett. Egy éhes moly jelenik meg.)

UJDONSÁGOK

BALI KRÓNKA.

Mégis nagyon furcsa dolog.
Amint most a világ forog.
Sopánkodik minden ember
Ki nem teszi; az csak nem mer.
Mindenkinek minden drága
A kabátja, a nadrága.
Azt se tudja hol a feje,
Sokba van a becses veje,
Sok kell husra, zsír, vajra,
Uj kalapra, hamis hajra,
Cipellőre, harisnyára,
Pleureusre, meg tűzfára,
Megdrágult a koporsó is.
Drágább lett a konyhasó is.
Megdrágult a koporsó is.
Ki kölcsönt vesz a nyakába
Megöli a kamat-lába.
S aki mindig készpénzt fizet,
Az ihat csak tiszta vizet.
Panaszkodnak télre-hóra,
Mészárosra, az adóra.
Egy van még, mit ingyen vehet,
— Aki ráér: — lélekzetet.
Minden korcsma mégis tele,
A kávéház verseny vele.
Bentül Mici, Adél, Olga
Otthon egynek sincsen dolga,
Hangversenyek, bálak jönnek,
Bár tetszik ez, vagy nem önnek
Fáj a feje, hideg leli,
A családja elcipeli
Hivatkozhat a májára
Vagy az üres bukszájára
A hidegre, a melegre,
Néhány magyar egyvelegre —
Nyakába borul a mamus
«Édes apus, drága apus
Elhervad a lányunk itthon.»
S ön lesz ott az első bizton.

— **Uj kuriai bíró.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Potorán István debreceni kir. táblai bíró kuriai bíróvá nevezte ki és nyugalmába helyezte.

— **Szabad Iskola.** Ma, kedden, február hó 6-én este 6 órakor tartja meg László Béla felsőkereskedelmi iskolai tanár előadását a gyorsírásról. Rövid történelmi bevezetést ad azokról a kísérletekről, amelyek révén az írást egyszerűsíteni, illetőleg a «tovaröppenő szót a térhez igazítani» akarták. Ismerteti az ó-, közép- és ujkor gyorsírásai kísérleteit. Majd bemutatja a Gabelsberger—Markovits-rendszer betűit, demonstrálja a szó jeleket, monogramokat, egy-néhány vitairási rövidítést s a gyakori szóismérvit hívjuk a közönség figyelmét. Az előadás helye dokat. A nagy gyakorlati értékű előadásra fel az ipartestület díszterme (Simonffy-u. 1—c. sz., II. em.) Belépti-díj nincs. Este 8 órakor a második munkás előadást tartja a Szabad Iskola, amely alkalommal dr. Csűrös Ferenc főgimn. tanár lesz az előadó, aki a modern magyar irodalomról, a proletár tömegek szempontjából fog beszélni. A gazdasági és társadalmi élet átalakulása nálunk is magával hozta az irodalom témáinak változását s ennek a folyamatnak bemutatása s törvényszerűségének igazolása bizonyára igen érdekes tanulmány mindazok részére, kik irodalommal foglalkoznak. Az előadás az Ipartestület dísztermében lesz.

— **Az ingyen fa.** A városi szegényügyi bizottság közhírré teszi, hogy azon városi szegények, kik az ingyenes tűzifa segélyadása végett a városnál, illetve a rendőrkapitányságnál jelentkeznek, a részökre megállapított egy-egy nyolcadól hasábos tűzifát a Faiparrészvénytársaság Ispotály-lapason lévő fatelepen a mai naptól kezdve átvehetik s evégből ott személyesen, vagy megbízottjaik útján 8 nap alatt jelentkezzenek s felleltményeiket saját költségükön az átvétel után azonnal szállítsák.

— **Öngyilkosság a fürdőben.** Budán, a Király-fürdőben ma dében föbelötte magát egy ú-zenhető éves fiatalember. Mire a mentőket hívták, meghalt. Írásából megállapították, hogy Kálmár Árpád a neve s irodai gyakornok volt egy fővárosi cégnél.

— **Elszámolás.** A debreceni függetlenség és 48-as párt táblán 1912. január hó 27-én felülfizettek:

Dr Fejér Ferenc 30 koronát.
Dr Bakonyi Samu, dr Tüdős János, Csanak János, Némethi András, Harangi Sándor 20—20 koronát.

Balogh István 15 koronát.
Bakóczy Gábor 12 koronát.
Dr Bacso Dezső, Kertész Mihály, dr Csathi Sándor, dr Szücs Géza, Kertész István, Kertész Imre, Török Bálint, Kovács János, Mészáros Mihály, Jóna János, ifj. Schwartz Vilmos, Letzter József, Kertész Lajos, dr Szabó László, Fisch Ernő, Grósz Nagy Ferenc, dr Szöllös Dezső, N. K. J. dr Körössy Kálmán 10—10 koronát.

Kertész László, Balogh János, Schaff János 6—6 koronát.

Polgári József, Erdei József, dr Szabó Ferenc, Herczeg János, dr Kiss Gyula, Horovitz Zsigmond, Bánjai Péter, Kertész János, Mike János, Öri Mihály, Zöld János, Polgári Mihály, Cziffer Nándor 5—5 koronát.

Somogyi Pál, O. Vég János, Harsányi Imre, 4—4 koronát.

Fekete István, Polgári Márton, Szöllösi Sándor, Rahmer Sándor 3—3 koronát.

Kecskés István, ifj. Bakóczy István, ifj. Boros György, Szilágyi Ferenc, Kecskés Ferenc, ifj. Bakóczy Gábor, id. Sarkadi Ferenc, Erdős István, Erdei Péter, Hüse József, Mészáros József, Varjas Bálint, dr Király Péter, Gulyás Géza, Hatvani József, Medgyaszai Miklós, Öry István, Vértessy Gábor, Kovács István, Polgári István, Vértessy István 2—2 koronát.

Dézi István, N. N., N. N., N. N., 1—1 koronát.

Debrecen, 1912 február 4-én

Kertész Imre, pénztárnok.

— **A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyűlése** nagyságos Szávay Gyula ur védnöksége alatt álló debreceni főpénztára 1912. február hó 17-én az «Arany Bika» szalonnában bohóc-estélyt rendez. Belépti-díj: személyjegy 2 korona, családijegy (3 személyre) 5 kor., páholy-jegy (5 személyre) 12 korona. Az estély pont 8 órakor veszi kezdetét. A talp alá valót Veres Tóni cigányzenekara húzza. Az estély tisztá jövedelme az özvegyeket és árvákat gyámolító «Külön segélyezési alap» javára fordítatik. Tekintve a fent említett nemes célt, felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlapiilag nyugtáztatnak. A rendezőség tisztelettel kéri kedves vendégeit, hogy lehetőleg jelmezben jelenjenek meg. Műsora az estélynek nem lesz, a rendezőség azonban a vendégek szórakoztatásáról kellőképpen gondoskodott, így megnyerte a közreműködésre a «Stéfan Szász» európai híru zenekarát, amelynek andalító hangja mellett vonulnak be a jelmezesek a díszterembe. A bohóságok után tánc lesz.

— **Khuen Bécsben.** Gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök ma már kora reggel talpon volt és elsőször Hazai Samu honvédelmi miniszter látogatását fogadta. A miniszterelnök hosszabb ideig tanácskozott Hazaiával, fél 11 órakor pedig felkereste Stürgkh osztrák miniszterelnököt, akivel szintén hosszabb ideig tanácskozott. A tanácskozások ama pontokra vonatkoznak, amelyekben a magyar kormány az ellenzék kívánságait teljesíteni akarja, de amelyekre nézve most az osztrák kormány nehézségeket támasztott. Félhivatalos jelentés szerint Khuen még holnap is folytatja tárgyalásait és nincs megállapítva, hogy mikor tér vissza Budapestre. Lehet, — mondja a félhivatalos — hogy a miniszterelnök már holnap visszatér, de az is lehet, hogy csak szerdán. A miniszterelnök tárgyalni fog Auffenberg hadügyminiszterrel is. Auffenberg ma a tábornoki tanácskozáson volt elfoglalva, azért a tárgyalás valószínűleg holnapra marad.

— **Hajnal-Mulató.** A népszerű mulató naponta színűttig megtöltött közönség fényes bizonyította a kitűnően szórakoztató előadásnak. Az agilis igazgató állandóan ujdonságokról gondoskodik. Alig mutatták be a kitűnő új műsor keretében a Lipótvárosi dísznótór című sikerült szatírárt, holnap már ismét ujdonságot mutatnak be. Holnap kerül előadásra «Az álvölgy», melynek főbb szerepeit Farkas, Vass és Zobel né játszik.

— **A város Mórca Páért.** Megírta a «Debreczen», hogy Mórca Pál, a nagy magyar író aki olyan sok becsületet szerez a debreczeni névnek, kérelem fordult a városhoz, hogy most megjelenő «Pusztul a világ» című munkáját rendelje meg. A városi tanács mai ülésén Mórca Pál könyvéből 20 példányt rendelt meg az iskolai könyvtárak számára.

— **A Telekértékesítő Részvénytársaság** igazgatósága tegnap délután tartotta első érdemleges ülését. Ezen az ülésen az igazgatóság azokat az üzleti elveket állapította meg, amelyek szerint tevékenysége irányját a közérdekkel és más hasonló természetű szempontokkal szemben egyszersmindenkora megszabja. Dr. Magoss György elnök indítványára egyhangulag kimondta az igazgatóság, hogy üzleti tevékenységében a várossal szemben altruistikus alapra helyezkedik és úgy már meglévő, mint ezután vásárlandó földjeiből földeket a területet, amelyek Debreczen városának a szabályozási terv végrehajtásához utcanívítási célra szükségesek, nyereség nélkül az esetekben pedig, mikor a részvénytársaság maga eredeti vételi áron bocsájtja rendelkezésre; azon kívánja telkeit parcellázni, az utcanívításokra szolgáló területeket díjtalanul bocsájtja a városnak.

— **Olcsó társas utazás a Riviéra.** Makfalvi Ferenc kassai áll. felső keresk. isk. tanár a husvét iskolai szünet alatt április elején társasvacsorát rendez. Utirány: Budapest, Fiume, Florenc, San-Remo, Menton, Monte-Carlo, Nizza, Genoa, Nervi, Milano, Velence, Budapest. Az ut két hétig tart s teljes ellátással II. oszt. — hajón I. o. — mindössze 100 K-ba kerül. Jelentkezni lehet Makfalvi Ferenc tanárnál (Kassa, Tégla-utca 9), aki szívesen küld programot s ad bővebb felvilágosítást.

— **Halóhíradás.** Vettük a következő gyászjelentést: Bánatos szívvel tudatjuk, hogy szeretett jó anyánk, özv. Sárváry Ferencné németújfalui Simonffy Jozefa életének 86-ik, özvegyiségének 33-ik évében több heti szenvedés után f. évi február hó 4-én d. u. 1 és egyegy órakeres csendesen jobblietre szenderült. Drága halottunk hűt. tetmei f. évi február hó 6-án d. u. fél 3 órakeres a Kossuth-utcai 37-ik számú háznál tartandó ima után a Kossuth-utcai református temetőben levő sírboltban fognak örök nyugalomra helyeztetni. Debreczen, 1912 február 4. Sárváry Lőrincz, Sárváry Róza özv. Kovács B. Gyuláné, a boldogultnak gyermekei. A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

— **Verekedés.** Kálmánczi József munkás tegnap egy Rakovszki-utcai vendéglőben mulatott. Több vasuti munkás Kálmánczit kihajtotta a vendéglőből. Erre a megtámadott revolvert rántott s közbökölt, de egy golyó sem talált. Kálmánczi újra bement a korcsmába, ahol támadói agy sörös üveggei fejbe verték. A rendőrség a tettesek ellen az eljárás megindította.

— **Lóhus mézarszék.** Reich Bernát debreczeni lakos lóhus mézarszék felállítására kért engedélyt. A tanács a kérelmet a város közeli-kezesi bizottságához tette át véleményezés végett.

— **A Zenede kibővítése.** A tanács mai ülésén foglalkozott a Zenede épületének kibővítéséről. A tanács megbizta Aczél Géza főmérnököt, hogy tegyen javaslatot 60 nap alatt az épületnek kétféle meletessé való átalakítására s egy hangverseny terem létesítésére.

— **Találtatott pénztárca pénzzel,** 1 drd órn. 1 kalap, 1 bőrönd, kulcsok, 1 zsebtárca papírokkal, 1 honvéd igazolványi könyv, 1 tagság, igazolvány, 1 üres pénztárca, 1 tokban fr. ill. kőví gyűrű s 1 drb sál. Igazolt tulajdonosa átveheti a belvárosi rendőrkapitányságnál, Szent-Anna-u. 9. sz. alatt

— **A kis csavargó.** A vasuti nagyállomás előtt az őrtálló rendőr ma éjjel egy csavargó kis leányt vett észre. Faggatni kezdte, hogy miért nem megy haza? Erre sirva vallotta be, hogy ő Seres Berta 13 éves, árva gyermek és Fekete-Ardóról szökött meg. Bekísérte a rendőrségre, mely további intézkedésig felügyelet alá vette.

— **21 nap miatt.** Érdekes távirat érkezett ma bairból a debreczeni ügyészséghez. El van mondva a sürgönyben, hogy a kikötőben egy Amerikába induló hajón lefűltek Orosz Jánosné született Mosolygó Teréz asszonyt és ifju Tancsu György hajdunáisi lakosokat. Az elfogatásnak érdekes előzményei vannak. Orosz Jánosné nem mai csirke, de azért a fiataliságot kedveli. Annál inkább volt erre oka, mert a férje évek óta Amerikában van. Orosz Jánosné kisze-melt magának egy fiatalembert, Tancsu György szeméjében, akivel hosszabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott s ezek a szép idők akkor sem mutak el, amidőn Tancsu megházasodott. — Orosz Jánosné a fiatal férjet folyton a felesége ellen fűzte s ennek következménye lett, hogy a házasság rosszul végződött, mert egy szép napon Orosz Jánosné felpakolta a vonatra Tancsút és megszökött vele. Pénzzé tette mindenét, hogy Amerikába juthasson. Rendben is lett volna a dolog, de egy-kis baj volt még. Tancsu legénykorából adósa maradt az igazságszolgáltatásnak 21 nappal, amit veredés miatt kapott. Mikor a csendőrök értesültek Orosz Jánosné és Tancsu szökéséről, érdeklődni kezdtek, vajjon Tancsu kirtöltötte-e büntetését. Kiderült, hogy nem tett eleget az ítéletnek. Erre a csendőrség táviratozott az összes központi kikötő városok rendőrségének, hogy a szökevény szerelmeseket fogják el és szállítsák Debreczenbe. Hamburgban érte a távirat a szerelmeseket. A rendőrség egy amerikai hajón fogta el őket s letartóztatta. Eről értesítették az ügyészséget s most megtették az intézkedést, hogy a büntetés elől meglépett Tancsút hazahozzák.

— **Betörő kőművesegéd.** A Csapó-utca 47. szám alatt van Szegedi Gyula óras üzlete. — Tegnap este egy 7 óratájban egy munkás külső legény alkulcsal behatolt az üzletbe és már éppen a talált értéktárgyak összekapcsolásához látott, mikor az üzlet közelében posztoló rendőrszem észrevette, hogy valaki van az üzletben és mindjárt nyakon csípte a meglepett betörőt. Bekísérte a rendőrségre, ahol kintant, hogy az illető Rác Bálint Bercsényi-utca 89. szám alatt lakó, süketméma, hely- és foglalkozás nélkül: kőművesegéd. A rendőrség letartóztatta.

— **Postai kézbesítés a bősörményi uton.** A közigazgatási bizottság tegnap ülésén a polgármesteri jelentéssel kapcsolatban Márk Endre szóvá tette, hogy a városnak a Bősörményi ut felelő részén, ahol a kefégyár, fémáru gyár, kenyeri gyár, honvédkórház, méntelep, gyermekmenhely stb. intézmények nyertek elhelyezést, a postai kézbesítés nem rendszeres. Proponálta, hogy keresse meg a közigazgatási bizottság a postai felügyelőséget a kézbesítés rendszeresítésére végett. Körner Adolf főjegyző elegendőnek találja, ha az első számú postahivatalt keresik meg A bizottság a proppozíciót elfogadta.

— **Birkózás közben.** Szegál Béla kereskedősegéd egy Krausz Andor nevű társával birkózott tegnap. Eközben Krausz Szegált úgy a földhöz teremtette, hogy a karját eltörte. A mentők a kórházba szállították, ahol gipszbe tették az eltört karját.

— **Kiszurta a bika a jobb szemét.** Rémes szerencsétlenség történt tegnap egy Püspöktelep mellett itanyán. Erdős István béresgazda a bikákat itatta a kútnál, amidőn az egyik állat a szarvával feléje dőfött. A bika szarva oly szerencsétlenül érte Erdős István jobb szemét, hogy azt kiszurta, sőt még az agyát is megsértette. Haldokolva szállították be a szerencsétlen embert a debreczeni közpórházba.

Legjobb és legszebb
Czipők Daniel czipő
TELEFON 501
Szent-Anna-utca 49. postával szemben.

Felsültek a szerbhussal.

«Savanyu a szőlő!»

Az általános, de különösen az élelmiszer drágaság miatt, meg kell állapítani, hogy a panaszkok dacára nincs vagy eddig legalább nem volt egyetlen hatósági, vagy társadalmi szerv sem, amely ennek a drágaságnak megakadályozására, enyhítésére valamit tett volna.

A társadalom pedig mintha egymás érdekeit nem ösmerő, egymás bajai, terhei iránt hideg, egymásra nem szoruló egyedekből állana, semmiféle hajlandóságot nem mutat, hogy valami szövetkezés, egyesülés, vagy akció által és útján letörni igyekezék azt a zsarolást, amely ellene folyik.

Fontos ügy került ma szóba, a tanácsülésen, amely Debreczen közölemezését érinti, a szerb hus behozatalának ügye, — amely nagy fiaskóval végződött. Ma ugyanis már a tanács határozata folytán is bizonyos, hogy Debreczenben nem lesz első rangú, jó olcsó hus. A tanács ugyanis minden tárgyalás, vagy utbaigazítás hemennyiért adja a szerb húst. Erre érkezett most lyet irt egy levelet Belgrádba, és megkérdezte, a válasz, amelynek eredménye az, hogy a szerb hus éppen olyan drága, mint most a helybeli drága, de rossz hus.

Rađulović Milán a tőzsde elnöke és valamelyik vágóvállalkozó értesítette a város tanácsát, hogy a szerb hus kilóját 1 korona 34 fillérért adják, s így minden kiadással és üzemi költséggel együtt itt a húst 1 korona 52 fillérral kellene megfizetni.

A tanács tehát kimondta, hogy az egész ügyet leveszi a napirendről s ezzel az egész ügyet el is temetik.

Közgazdaság.

A Debreceni Bank Részvénytársaság közgyűlése.

A Debreceni Bank Részvénytársaság vasárnap délelőtt 11 órakeres tartotta meg nagy érdeklődés mellett második évi rendes közgyűlését.

Szávay Gyula elnök szép szavakkal nyitotta meg a közgyűlést, visszapillantva a bank múlt évi működésére. Ezután ártértek a tárgysorozat-ra, amely a megállapított sorrendben folyt le. A kisorsolt igazgatósági tagok, névszerint: Pavlovics Károly műépítész, Klein Ignác nagykereskedő, és dr. Gáspár Géza főorvos újból megválasztottak. A megüresedett egy igazgatósági tagsági helyre dr. Szász Adolf orvost, a felügyelő bizottsági helyre pedig Nyiri Géza műv. ellenőrt választották meg, aki általánosan elősmert közgazdasági szakember.

A közgyűlés a legmelegebb hangulatban fogadta az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentéseit. Valóban szinte példátlan eredményre tekinthet vissza a Debreceni Bank igazgatósága, amely mindig szem előtt tartotta a részvényesek jól felfogott érdekeit. Meggyőződhetek a részvényesek, hogy az intézetet ezután is olyan szolid elvek fogják vezérelni, amelyek által a Bank eddigi virágzásához jutott.

Nagy jövő elé néz tehát a Debreceni Bank Részvénytársaság, mert igazgatóságában olyan embereket egyesít, Szávay Gyula élén, akik városunk közgazdasági életében mindnyájára tekintélyek.

Egy havi közigazgatás.

A közigazgatási bizottság ülése.

Debreczen törvényhatóságának közigazgatási bizottsága ma délután tartotta meg a havi rendes ülését. A bizottsági ülésen az egyes szakreferensek számoltak be a város közigazgatásának múlt haváról. A közigazgatási bizottságon elhangzott jelentések közül az érdekesebbeket a következőkben ismertetjük:

Körner Adolf főjegyző ismertette először a polgármester havi jelentését, amely szerint január havában letartóztatás történt 195, eltoloncoltatott 112 egyén. Kiadott a rendőrség 44 iparendélyt és 26 munkakönyvet. A múlt hónapban a katonaság létszáma volt: 1357 közös katonára, 495 ló, 1417 honvéd, 486 ló. Átkelő volt 4 törzstiszt, 8 főoszt, beszállásoltak 87 embert, 22 lovat. Utóállítottak 7 embert. Kiadott a rendőrség 4 utlevelet. Megjegyzi még a polgármester, hogy a vízvezetési munkálatok folyamatban vannak, a szervezeti szabályzat 1912. január 1-én életbe lépett a díjnokokra is, akik az esküt le is tették.

Ternovszky Alajos kir. pénzügyigazgató jelentése szerint befolyt egyenes adóban 288.459 korona 98 fillér, hadmentességi díjban 1609 korona 68 fillér, bélyegjövődékben 69.653 korona 91 fillér, jogilletékben 141.308 korona 13 fillér, díjjövődékben 1848 korona 01 fillér, dohányjövődékben 46.178 korona 53 fillér, határvámjövődékben az egész vámkörzet területén 22.308 korona 19 fillér, fogyasztási és italdobban 27.083 korona 53 fillér. Fizetési halasztást 57, időleges házádomentességet 103 esetben adtak meg.

Tüdős Kálmán dr. főorvos jelentése szerint a közegészségügyi viszonyok januárban némileg rosszabbodtak, amennyiben a haláleseteknek száma 32-vel emelkedett. Az újabb megbetegedések száma is igen megsaporodott és pedig a tüdőgyulladás és hurutos bántalmakban. A heveny ragályos betegségek közül előfordult a roncóló toroklob 15, a vörheny 15, kanyaró 4, szamárhurut 1, gyermekágyi láz 1, trachoma 2 esetben. Hatállal végződött 2 vörheny, 2 roncóló toroklob, 1 hasihagymáz.

A piacvizsgálat kielégítő eredménnyel járt. Egy Csapó-utcai mészárszék tisztátalansága miatt büntetőügyi feljelentést tettek.

Csányi Viktor kir. tanácsos, tanfelügyelő bejelentette, hogy a kultuszminiszter az ifjúsági könyvtár típusokat megrendelte, a József királyi herceg-szatórium részére gyűjtést engedélyezett, az állami iskoláknak a felsége arcképét és tanszereket adományozott. Novák Márton tanítónak népszerű ismeretterjesztő előadásokért tiszteletdíjat és tudományos könyveket adományozott. Ugyancsak Novák Márton honvéd katonák részére tanfolyamot nyitott. Az alkoholfogyasztás káros hatásának beható ismertetésére egy napot engedélyezett. A gazdasági intézet állami iskolájához kinevezte Varga Sándor tanítót. A tanítói árvázház 1912. évi dologi szükségletére 20.000 korona államsegélyt kapott.

A havi jelentés előterjesztése után reflektált a tanfelügyelő Tüdős Kálmán dr. főorvosnak a múlt évben az iskolákra tett gyógypedagógiai megjegyzéseire, amelyekben az egyes osztályok túlszűfoltóságára a talált közegészségjeleves állapotokra mutatott rá. A tanfelügyelő ma válaszában általában a legnagyobb elismeréssel szölt az iskolák fejlesztéséről, különösen a református egyháznál.

A bizottság tudomásul vette a jelentést s elismerését fejezte ki a tanfelügyelő iránt.

Hosszabb ideig tartó vitát idéztek elő az építkezési ügyek, amelyek a városszabályozási tervbe kapcsolódtak bele. Így a Csapó-utca és Degenfeld-tér sarkán levő Sümegi-féle telekre kért építkezést a telektulajdonos, de úgy, hogy a terveket már a szomszédos telekre is elkészítette. A tanács a kérés elutasítását javasolja másodfokon is. A közigazgatási bizottság Márk Endre udvari tanácsos, Szilágyi Imre, Magoss György és Aczél Géza felszólalása után kimondta, hogy a bemutatott tervek alapján az építési engedély megtagadását kimondó tanács határozatot feloldja és utasítja a városi tanácsot, hogy ez alkalomból indítsa meg a tárgyalást a szomszéd tulajdonosokkal is, hogy a Csapó-utca annyira szükséges kiszélesítését mielőbb vég

re lehessen hajtani. És ha csak e tárgyalások befejezést nyernek, hozzon újabb határozatot.

Ugyancsak vita indult meg Varga Lajos dr. felelősségéről. Varga Lajos dr. ugyanis a kerteségben levő telken építkezni akar. Az emelendő épület azonban érintené a szabályozási tervet, a tanács az építkezési engedély kiadását megtagadta. A közigazgatási bizottság azonban Márk Endre, Magoss György dr. és Aczél Géza felszólalása után és tekintettel arra, hogy a szabályozás kérdését a kerteségekre vonatkozóan szabályrendeletileg nem rendezték, az építkezési engedélyt nem adja meg, utasítja a tanácsot, hogy a kisajátítás iránt azonnal intézkedjék, fennmarad kérelmezőnek joga, hogy a külön telek alakítására alkalmas telken való építkezésre engedélyt kérjen.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája

Darabos-utca 7. sz. a.

A bálók világából

A debreceni iparos-kör táncestélye.

Fényesen sikerült mulatságot rendezett a debreceni iparos-kör vasárnap este a «Bika» szálloda dísztermében. A táncestélyen megjelentek városunk iparos világának a notabilitásai. A bál a legjobb hangulatban tartott el a késő hajnali órákig. Hogy milyen pompásan sikerült a táncestély, arról fényes tanúságot tesz az estélyen megjelent urhölgyek névsora.

A megjelentek közül a következők neveit sikerült följegyeznünk:

Urasszonyok: Nagy Józsefné, Papp Lajosné, Gombos Istvánné, Papp Józsefné, Vékony Gáborné, Oláh Ferencné, Szigeti Gáborné, Harsányi Imréné, Kerégyártó Sándorné, Nagy Sándorné, Dihlen Jánosné, Kereszturi Istvánné, Katocs Józsefné, Dalmi Ferencné, Koszta Sámuelné, Pávay Gáborné, Mihály Károlyné, özv. Csobai Istvánné, Kormos Endréné, Juhász Kálmáné, Nagy Lajosné, Tóth Lajosné, Ungvári Sándorné, Koppányi Józsefné, Peley Imréné, Mezei Imréné, Disznós Arpadné, Polgári Mártonné, Nagy Istvánné, Oláh Istvánné, Nagy Jánosné, özv. Szabó Lajosné, Papp Jánosné, Böszörményi Vincéné, Jakab Lajosné, Szabó Lajosné, özv. Tóth Gáborné, Tóth Ferencné, Kállai Józsefné, Székelyhid Jánosné, Kovács Istvánné, Barna Tamásné, Szigeti Sándorné, özv. Kriszte Péterné, Papp Jánosné, Tarr Mihályné, Lechner Károlyné, Szoboszlav Istvánné, Gombos Ferencné, Szigeti Jánosné, Bör Ferencné, Kiss Ferencné, Karcza Istvánné, Sturm Jánosné, Gombácsy Sándorné, Nagy Istvánné, Szendrei Sándorné, Kárpóli Péterné, Szathmáry Sándorné, László Mihályné, Szentesy Józsefné, Tóth Mihályné, László Andrásné, Kiss Miklósné, Nagy Károlyné, Vass Gáborné, Nánássy Istvánné, Schneider Jánosné, Közma Lászlóné, Toldy Józsefné, özv. Kisgyőrössi Zoltánné, Csorvász Lajosné, Juhász Józsefné, Bánk Józsefné, Szilágyi Józsefné, Erdei Gáborné, Várady Károlyné, Nagy Józsefné, özv. Bakos Lajosné, Engedy Ferencné, özv. Kender Lajosné, Nagy Józsefné, Matkó Józsefné, Kovács Andrásné, Nagy Gyuláné, Kovács Kálmáné, Erdey Józsefné, Szakra Imréné, Kereszturi Jánosné, Mihályi Mihályné, Némethné, Kormos Andrásné, Németh Györgyné, Szappanos Alajosné, Páll Jánosné, Soós Sándorné, Nagy Béláné, Kovács Gáborné, Bartha Jánosné, Szijjártó Jánosné, Seres Józsefné, özv. Bonyhay Györgyné, Máthéi Jánosné, özv. Pányoky Károlyné, Komócsi Sándorné, Medgyesi Jánosné, Borsos Józsefné, Safarek Vendelné, Balogh Imréné, Takács Sándorné, Faragó Jánosné, Szücs Istvánné, Erdei Albertné, Almássy Béláné, Tóth Jánosné, Farkas Mihályné, Gombos Istvánné, Zong Lajosné, Bucsay Istvánné, Bakonyi Béláné, Kun Sándorné, Mezey Gáborné, özv. Nagy Gáborné, Neumayer Jánosné, Taligássy Lajosné, Horváth Józsefné, Kállay Sándorné, Kapitány Istvánné, özv. Rácz Istvánné, Nagy Józsefné, Hika Tamásné, Buray

Istvánné, Pethó Józsefné, Varga Imréné, Kovács Jánosné, Czeke Józsefné, Gyarmathy Mihályné, Szikva Antalné, Tóth Lajosné, Tolnay Dénielné, Ducsi Józsefné, Jégyváry Lajosné, özv. Végváry Istvánné, Tóth Antalné, Oláh Istvánné, özv. Várady Józsefné, Szilágyi Jánosné, Troján Istvánné, Horváth Jánosné, Biczó Gyuláné, Horváth Károlyné, Fuchs Jánosné, Vojta Gézánné, Liptay Józsefné, özv. Slotter Pálné, Molnár Istvánné, Kardos Lajosné, özv. Szóke Ferencné, Békéssy Sándorné, Piros Béláné, Engi Sándorné, Edelmann Istvánné, Nagy Bálintné, Fuchs H. Imréné, Csókáné, Csonka Pálné, Mosolygó Antalné, Dalmi Balázsné, Losonczy Jánosné, Bözöky Jánosné, Nagyváthy Béláné, Czirtis Józsefné, Koosa Gyuláné (Budapest), Varga Istvánné, özv. Balajthy Imréné, Kalapács Gáspárné, Baik Imréné, Tiszay Andrásné, Erdei Györgyné, Szilágyi Ferencné, Gyarmathy Mihályné, Szöllőssy Démielné, Pávay Sándorné, Horváth Lajosné, Juhász Istvánné, Bona Fortunátóné, Nagy Bálintné, Szilvássy Gyuláné, Farkas Gyuláné, Nagy Józsefné, Uszó Jánosné, Schiszler Dezsóné, Polgár Istvánné, Fridergy Gusztávné, Mártonfalvy Emilné, Szücs Imréné, Zengevald Gézánné, Besenyei Gyuláné, Morvay Sötérné, Bozsik Andrásné, Weisz Józsefné, Ecsedy Jánosné, Szántó Zsigmondné, Kiss Sándorné, Vass Jánosné, Tóth Ferencné.

Urleányok: Papp Esztiike, Gombos Mariska, Papp Mariska, Vékony Esztiike, Vékony Juliska, Szigeti Jolánka, Harsányi Mariska, Kerégyártó Margit, Bogdán Róza, Varró Juliska, Kereszturi Erzsike, Katocs Ilonka, Dalmi nővérek, Koszta Juliska, Mihályi Juliska, Márton Juliska, Márton Rózsika, Kormos Margitka, Juhász Teri, Ungváry Juliska, Koppányi Juliska, Mezei nővérek, Polgári Rózsika, Kupár Rózsika, Nagy Rózsika, Oláh Juliska, Nagy Mariska, Szabó Mariska, Böszörményi Erzsike, Papp Zsibike, Jakab Mariska, Szabó Mariska, Tóth Juliska, Tóth Rózsika, Kállai Rózsika, Tóth Juliska, Tóth Mariska, Székelyhid Jolánka, Kovács Erzsike, Barna Juliska, Kriszte Ilona, Szigeti Esztiike, Papp Esztiike, Tarr Zsibike, Lechner Marcsa és Bözsi, Szoboszlav Margit, Gombos Zsibike, Nemes Mariska, Nagy Rózsika, Kiss Erzsike, Böör Juliska, Karcza Margit, Gombácsy Margitka, Szendrey Rózsika és Mariska, Kárpoly Gizella, László Katica, Almássy Mariska, Szentesy Esztiike és Margit, Tóth Etus, Major Juliska, László Esztiike, Szabó Mariska, Közma Mariska, Vass Mariska, Nánássy Mariska és Erzsike, Szász Juliska, és Rózsika, Toldy Juliska, Parok Sárolda, Csorvász Margitka, Juhász Juliska, Szilágyi Esztiike, Erdei Mariska és Rózsika, Szabó Rózsika, Nagy Esztiike, Várady Erzsike, Bakoss Mariska, Render Rózsika, Nagy Erzsike, Markó Joliska és Esztiike, Nagy Esztiike, Kovács Margit, Czebe Esztiike, Kovács Belus és Irma, Némethy Etel, Kormos Marcsa és Juliska, Némethy Erzsike, Szappanos Margit, Páll Rózsika, Bartha Rózsika, Szijjártó Esztiike, Bonyhay Rózsika és Mariska, Szigeti Mariska, Maschek Jolánka, Bazsek Mariska, Safranek Mariska, Kemecey Margitka, Takács Esztiike, Faragó Juliska, Szücs Juliska, Kalmár Juliska, Erdélyi Margitka (Székelyhid), Almássy Rózsika, Pélfy Annuska, Makai Esztiike, Sztanó Irmuska, Zong Juliáska, Papp Irma, Kun Irma, Mezei Juliska, Nagy Irmuska, Neumayer Juliska, Horváth Erzsike, Kállay Margit, Kapitány nővérek, Besse nővérek, Rácz nővérek, Beregszászy Rózsika, Hika nővérek, Nagy Rózsika, Pethó Esztiike, Bruay nővérek, Varga Mariska, Czebe Mariska, Gyarmathy nővérek, Várady nővérek, Rubel Rózsika, Szikva Mariska, Tóth Gizi, Végváry nővérek, Medvéssy Irmuska, Szabó Juliska, Liptay Katica, Burai Mariska, Glotter Piroška, Horváth Irmuska, Engi Mariska és Rózsika, Békéssy Mancsi, Edelmann Margit, Wetti Margit, Dudás Etelka, Dalmi Rózsika, Biczó Erzsike, Varga Erzsike, Balajthy Juliska, Horváth Erzsike, Baják Mariska, Tiszay Teréz, Erdélyi Mariska, Gyarmathy nővérek, Szöllőssy Kata, Deutsch Erzsike, Hesenöhrli nővérek, Nagy Mariska, Szücs Ilonka, Nagy Mariska, Mészáros Vilma, Nagy Mancsi, Morvay Mariska, Bozsik Valéria, Ecsedi Piroška, Kiss nővérek, Vass Jolánka, Tóth Juliska, Molnár Margit.

Főmunkatárs
VOITH GYÖRGY.

MEGHÍVÓ.

**A Vendéglősök, Nemesek és Mészárosok
Műjegyára Részvénytársaság**

Debreczenben 1912. évi február hó 15. é.
d. n. 3 órakor a Dréher vendéglő
virágtermében Piac-u. 45. sz. tartja meg

II-ik évi rendes közgyűlést

amelyre a részvényeseket tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat :

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére és a szavazatok összeszámolására két tag kijelölése.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelőbizottság jelentése
4. A múlt évi zárszámadások benyújtása, a mérleg megállapítása és határozathozatal a nyereség elhelyezése tárgyában.
5. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelőbizottság részére
6. Jelentés az ujonnan kibocsátott részvények lejegyzéséről, az alaptőke felemelése és ezzel kapcsolatosan az alapszabályok második §-ának módosítása.
7. Felhatalmazás adás az igazgatóság részére az alaptőkének 200 000 koronára leendő felemelése céljából új részvények kibocsátásához
8. Sorshuzás útján kilépő három igazgatósági tag helyének választás útján való betöltése három évre
9. Esetleges indítványok.

Kivonat az alapszabályból. 11. §. Minden részvényes, aki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik öt nappal a közgyűlést megelőzőleg részvényeit a társaság pénztárában, vagy más a társaság igazgatósága által a hirdetményben megjelölt pénztárnál letenni, a le nem járt szelvényekkel együtt. — A részvények letehetőek a társaság pénztárában, vagy a Debreceni Kereskedelmi Részvénytársaság (Piac-utca 49) pénztárában. — Az eredeti mérleg és nyereségszámla a hivatalos órák alatt a társaság irodájában megtekinthető.

Schaumburg-Lippe Herceg

Beremendi

portlantcment és mészművei

Kereskedelmi igazgatóság :

PÉCS, Indóház-utca 42. szám.

Művek : **BEREMEND.**

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színű

portlandcment és fehérmészgyártása,

valamint géppel zuzott kavics és nyers mész előállítás.

Évi termelés : 500,000 q portlandcment, 120,000 q fehérmész. 800,000 q kavics.

Portlandcmentünk kiváló minősége mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki. A hivatalos szabványokat messze felülmúló minőségért szavatolunk.

Pontos és gyors kiszolgálás !

KÖHÖGÉS

rekedség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle pemzetű cukorkáknál**

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félet** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a **RÉTHY-név.**

1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.

POLGÁR-féle

SÉRVKÖTŐK

m. kir. szabadalmazott

Haskötők
Műláb és műkéz
Irrigator-fecskendők
Diana-öv (havibaj el leni kötő)
Suspensorium (heretartók)
Egyenestartók
Gummiharisnyák
Kötőszerek és Betegápolási tárgyak
Valódi francia övszerek (legkiválóbb párisi gyártmány.)

Polgár Sándor orvosi műszer- és kötszergyárosnál.
BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRUT 50.

Kérjen képes ingyen árjegyzéket a kívánt tárgy megnevezésével. Ezen hirdetés beküldése esetén 10 százalék engedmény Debreczen olvasóinak.

Aki gyomorfájós, béltbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann gyógyszerészeti Stockerauban.**

Aki szabályozni és épségben akarja tartani jó emésztését, használja a **Schaumann-féle gyomorsót,** tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzí magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges **gyomorsavat és előmozdítja az emésztést.** Egy doboz ára **1 kor. 50 fillér.**
Gyomorsó-pasztillák kényelmes és kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. — Ara tarsolyonkint phiolával a 10 gyomorsó-pasztillával **kor. 1.50.** Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendésénél — utánvétellel

Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerésztárban.

Neubauer János

sodronyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt

irodahelyiségét és raktárát

a gyártelepre helyezte át.

Debreczen, Kétmalom-utca 4. sz.

Tokaji gyógyasszu

kitűnő gyógyszer

vérszegényeknek és lábbadozóknak

Négy félliteres postacsomagot 10 K ért.

frankó szállítással küld :

Nagy Testvérek

szőlőbirtokosok **TÁLYA** Tokaj hegyalja.

PALACE SEC, CASINÓ és CASINÓ SEC
a legkiválóbb

magyar pezsgő

amely kitűnő tulajdonságánál fogva a Kárpá-
töktől az Adriáig közkedvelt itala a közönségnek

Gyártja :

!! a Palace Pezsgőgyár BUDAFOK

DEBRECZENBEN főlerakat :

TÖRÖK és NEMES

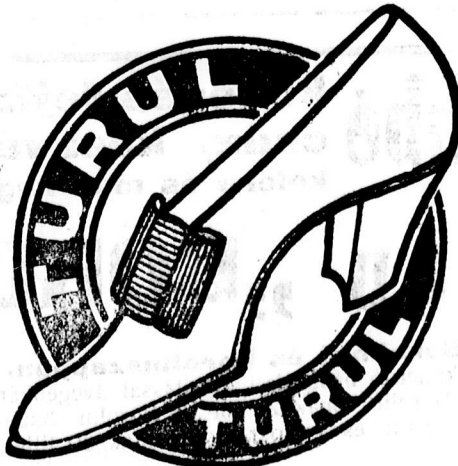
cégnél Csapó-utca 26.

UTOLSÓ DIVAT!

Elragadó
ujdonságok

Báli- és Estélyi cipőkben

versenyen kívüli legolcsóbb gyári áron.

Telefon 691.

Telefon 691.

„TURUL” cipőgyár n.-t.

a monarchia legnagyobb cipőgyára !

Debreczen, Piac-u. 48. Lényegesen nagyobbított és modern stílusban átalakított üzlethelyiség. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 120 fiókraktár bel- és külföldön.

Gallérok, Ingek, Kézeltőkés összes férfi
fehérneműeket

legszebben mos és vasal

HRABÉCZY Első Debreczeni
Gőzmosó, vegytisztító és Ruhafestő Gyár r.-t

Gyár és központi iroda: Széchenyi-utca 42. szám. Telefon: 323. szám.

Fiókok: Csapó-u. 30. Telefon 608. Hatvan-u. II. Telefon 578.

Felvételi telep: Piac-u. 22. (Glück férdfidivat üzlet.)

Apró hirdetések.Tíz szóig 50 fill., mindegy további szó 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.**KIADÓ LAKASOK.** Csapó-utca 10. szám alatt
udvari lakás, az emeleten egy vagy két szo-
ba butor nélkül kiadó. Értekezhetni Csapó-
utca 10. az emeleten.**MÁJUS 1-RE EGY KISEBB SZABAD UD-
VART KERESSEK.** KURUCZ BÉLA EÖTVÖS-
UTCZA 51. SZ.**CSIZMADIAMESTEREK FIGYELMÉBE!** Csi-
zmaszárba való erős papiros jutányos árban
kapható Darabos-utca 7 sz. alatt.**GÁZCSÖVEK** különféle nagyságban eladók
Bővebbet a kiadóhivatalban**ELADÓ** egy nagy üst, ipari célra különösen
alkalmas Cim a kiadóban.**Zongorázik ön?** 3 korona havi előfizetéssel leg-
jobb és legújabb zeneműveket kölcsönöz Or-
szágos hangjegykölcsönző intézet, Anarássy-
ut 47. Tessék prospektust kérni.**CZÉGTÁBLAK,** különféle nagyságban, eladók
Darabos-utca 7 sz. alatt.**Ludeser János****!Megnyilt** női, pipere csipke **Megnyilt!**
és rövidárú üzlete **Megnyilt!**
(Városház épület)Szalag, csipke, keztü, ritikül, arcfátyol
harisnya és

párisi ujdonságokban

állandó nagy raktár.

Nemi bajoknál, húgyvesztés, tripper-kankónál csakis
LARICIN CAPSULÁK, az ILLES-lele Santal-capsulák ezelőtt
használták, mint legbiztosabb óvszert mindenki
használja. 3 korona beküldéssel ingyen postaköltséggel szállítja**ILLES ANTAL** gyógyszerész Szabadka.**Nincs többé köhögés, fejfájás, reuma
csúsz, köszvény, isiász,
Mert van „BOROLIN”
kolera és más ragályos fertőzés,****Borolincukorka, Borolinsó és Borolinszappan.** A Dr. Borovszky-féle
BOROLIN K az ára kimerítő használati utasítással üvegenként 50 fill., a Borolin-
cukorkának 40 fillér, a Borolin sónak 2 kor., a Borolin háziszappannak darabonként
30 fill. és a piperesszappannak 80 fillér.**Kapható** városunkban a következő cégeknek: BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS,
KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ, gyógyszeré-
szeknél, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ és BÉLA,
NAGY ANDRÁS, BALOGH M. J. kereskedő uraknál, Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS
gyógyszertárban. Földesen: WEISZ MIKSA kereskedésében.

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában, Debreczen, Darabos-utca. 7. sz. Typograph szedőgépen szedve.

SALVATOR**GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHEMETLEN
TARTÓSSÁGU!****MINDENÜTT KAPHATÓ.**szállodák összes helyiségében csak
rövid ideig, naponta kimerve és
! ! ! üvegekben kapható
Gyengeség, idegbeszéd és emésztési
zavarok ellen orvosilag ajánlva.**a Bika és Angol királyi****Spaten Sör**Ötlete minden nap itala
a világhírű, legelsőrendű-
nek elismert és kitüntetett
Bajor**BUDAPEST SZÁLLODA****SZEGED, Aradi-utca 6.**(Tisza nagyszállóda függeléke.) Be-
járat a Klauzál-téri villamos vasut
megállójától.**Udvari szoba személyenként vilá-
gitással és kiszolgálással K 1. 60****Utcai szoba személyenként
villanyvilágítással és ki-
szolgálással. . . . . K 2.40**Ugy az utcai, mint az udvari szobák
tiszták és világosak. A környékbeli
közönség kedvelt szállója.**A Debreczeni****butorkészítő asztalosok áruccsarnok
szövetkezete**mint az országos központi hitelszövetkezet tagja,
Telfon 129. Telefon 129.**Hunyadi-utca 17-19. szám.**Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség
figyelmét dusan felszerelt áruccsarnokára, hol
Debrecen első műasztalosainak és kárpito-
sainak termékei a legmérsékeltbb szabott)
árban áll a nagyérdemű közönség (rendel-
kezésére, a legegyszerűbbtől a legdíszesebb
kivitelig. Megteki tés minden vételkényszer
nélkül. Tervek, költségvetések, rajzok díjta-
lan. A rendelt avagy raktárból megveit bu-
torokért a legmesszebbmenő garanciát vál-
lalja, hitelképes egyéneknek kedvező fi-
zétési feltételek.Legelőcsőbb és
legjobb hatású**Hashajtó****NEUSTEIN
FÜLÖP
CUKROZOTT
HASHAJTÓ LABDACSAI**

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készítménye-
ket. Fenti szer mentes minden káros alkatrész-
től, a legjobb sikerrel használják az által
bántalmainál, könnyű székletet szerez, egy vértisztító
gyógyszer sem ártalmasabb és alkalmasabb a**Székrekedés**legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozója. Cuk-
rozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy
doboz 15 pillula tartalommal 30 fillér, egy teljes
8 dobozzal, tehát 120 pillulával 2 korona. A pénz
előre küldése mellett bérmentve.**Óvás!** Utazásról évakodjunk
„Neustein Fülöp
hashajtó pillulái” tessék kérni!
Csak akkor valódi, ha minden dobozon
a térv. bejegyzés Szent Lipót védjegy
a Philip Neustein gyógyszerész aláírása
fekete véres nyomában olvasható. A
keresek. Nérvény által védett esemé-
gyünkön évakodjunk rajta kell lennie.**Neustein Fülöp** gyógyszerész,
Sz.-Lipóthoz, Wien, Plankengasse 6.Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihalovits J.,
Muraközy László, Arany J. gyógyszerészeknél.